

GRĒKĀ KRIŠANA

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

1Moz 3. nod., 2kor 11:3; Atkl 12:7–9; Jņ 8:44; Rm 16:20; Ebr 2:14; 1Tim 2:14, 15.

ATMIŅAS PANTS:

“Un Es celšu ienaidu starp tevi un sievu, starp tavu dzimumu un sievas dzimumu. Tas tev sadragās galvu, bet tu viņam iekodīsi papēdī.” (1Moz 3:15)

Līdz ar visu, ko Dievs bija devis mūsu pirmajiem vecākiem Ēdenē, nāca arī brīdinājums: “No visiem dārza kokiem ēzdams ēd, bet no laba un ļauna atzišanas koka tev nebūs ēst, jo tai dienā, kad tu ēdīsi no tā, tu mirdams mirsi.” (1Moz 2:16, 17) Šis brīdinājums neēst no labā un ļaunā atzišanas koka (1Moz 2:16, 17) mums parāda – lai gan viņiem bija jāiepažīst labais, viņiem nebija jāiepažīst ļaunais.

Mēs noteikti varam saprast, kāpēc, vai ne?

Un arī nāves draudi, kas bija pievienoti brīdinājumam par nepaklausību (1Moz 2:17), tiks piepildīti: viņi mirst (1Moz 3:19). Ne tikai bija aizliegts ēst no koka, viņi tika arī izdzīti no Ēdenes dārza (1Moz 3:24), tāpēc viņiem nebija pieejas pie tā, kas viņiem kā grēciniekiem būtu varējis dot mūžīgo dzīvību (1Moz 3:22).

Tomēr šis tragēdijas vidū tiek dota cerība, kas atrodama 1Moz 3:15, ko sauc par “proto-evaņģēliju” jeb “pirmo evaņģēlija apsolījumu”. Jā, šis pants ir pirmais Bībelē atrodamais evaņģēlija apsolījums. Pirmie cilvēki saņem vēsti, ka, neskatoties uz grēkā krišanu, Dievs mums visiem ir nodrošinājis izeju no tā.

Iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 9. aprīlī.

Čūska

Izlasi 1Moz 3:1, 2kor 11:3 un Atkl 12:7–9. Kas ir čūska, un kā tā piekrāpj levu? _____

Pants sākas ar “čūsku”. Frāzes sintakse norāda, ka uzsvērts ir vārds čūska, jo tas ir pirmais vārds teikumā. “Čūskai” ir arī noteiktais artikuls, kas norāda, ka tas ir labi zināms tēls un ka lasītājiem jau vajadzētu zināt, kas tas ir. Tādējādi šīs būtnes realitāte tiek apstiprināta jau no pirmā nodaļas vārda.

Protams, Raksti nosauc čūsku par Dieva ienaidnieku (Jes 27:1) un konkrēti nosauc par “velnu un sātanu” (Atkl 12:9). Arī senajos Tuvajos Austrumos čūska bija ļaunuma iemiesojums.

“Lai nemanāmi paveiktu savu darbu, sātans izvēlējās izmantot kā savu instrumentu čūsku – maskā, kas bija labi pielāgota viņa krāpšanas mērķim. Čūska toreiz bija viens no gudrākajiem un skaistākajiem radījumiem virs zemes. Tai bija spārni, un lidojot tā izskatījās žilbinoši spoži, un tās krāsa un spožums atgādināja apburošu zeltu.” (Elena Vaita “Sentēvi un pravieši” 53. lpp.)

Runājot par velnu, lai arī kādā formā viņš parādītos, Bībele nerunā tikai par metaforu. Rakstos sātans ir attēlots kā burtiska būtne un nevis tikai kā retorisks simbols vai abstrakts princips, lai attēlotu ļaunumu vai cilvēces tumšo pusi.

Čūska nestādās priekšā kā Dieva ienaidniece. Tieši pretēji, čūska atsaucas uz Dieva vārdiem, ko tā atkārti, un liekas, ka tā tur atrod atbalstu. Tas ir, uzreiz no paša sākuma mēs varam redzēt, ka sātanam patīk citēt Dievu un, kā mēs vēlāk redzēsim, pat citēt Dieva Vārdu (Mt 4:6).

Ievērojiet arī, ka čūska nesāk uzreiz ar sievieti strīdēties, bet uzdod jautājumus, kas it kā norāda uz čūskas ticību Kunga teiktajam. Visbeidzot čūska jautāja: “Vai Dievs patiešām...?” (1Moz 3:1) Tādējādi jau no paša sākuma mēs varam redzēt, cik šī būtne bija viltīga un maldinoša. Kā jūs redzēsiet, viņa panāca savu.

*Ja sātans spēja piekrāpt bezgrēcīgo levu Ēdenē, cik daudz ievainojamāki esam mēs?
Kas ir mūsu vislabākā aizsardzība pret viņa krāpšanām? _____*

Aizliegtais auglis

Izlasi 1Moz 2:16, 17 un 1Moz 3:1–6 (sk. arī Jņ 8:44). Salīdziniet Ādamam dotā Dieva baušļa vārdus ar čūskas vārdiem sievietei. Kāda atšķirība starp abām runām, un kāda ir šo atšķirību nozīme? _____

Ievērojiet paralēles starp Dieva sarunu ar Ādamu (1Moz 2:16, 17) un levas sarunu ar čūsku. Liekas, ka čūska tagad ir nostājusies Dieva vietā un zina pat labāk nekā Viņš. Sākumā tā tikai uzdod jautājumu, ietverot domu, ka, iespējams, sieviete ir tikai pārpratusi Dievu. Bet tad sātans atklāti apšaubā Dieva nodomus un pat nostājas pret Viņu.

Sātana uzbrukums ir saistīts ar diviem jautājumiem – nāvi un labā un ļaunā atziņu. Lai gan Dievs skaidri un pārlicinoši apgalvoja, ka viņu nāve būs neizbēgama (1Moz 2:17), sātans apgalvoja tieši pretējo – viņi nemirs, ar to domājot, ka cilvēki ir nemirstīgi (1Moz 3:4). Lai gan Dievs aizliedza Ādamam ēst aizliegtos augļus (1Moz 2:17), sātans iedrošināja tos baudīt, jo tā viņi kļūšot līdzīgi Dievam (1Moz 3:5).

Sātana divi argumenti – nemirstība un līdzība Dievam – pārlicināja levu augli nogaršot. Satraucoši ir tas, ka, tiklīdz sieviete nolēma nepaklausīt Dievam un ēst aizliegto augli, viņa uzvedās tā, it kā Dieva vairs nebūtu klāt un viņa pati būtu Viņa vietā. Bībeles pants netieši norāda uz šo personības maiņu. Ieva izmanto Dieva valodu: levas novērtējums aizliegtajam auglim (“redzēja .. to labu esam” (1Moz 3:6)) – atgādina Dieva novērtējumu radībai: “.. redzēja .. to labu esam.” (1Moz 1:4 u.c.)

Šīs divas kārdināšanas – būt nemirstīgam un būt līdzīgam Dievam – ir nemirstības idejas sakne senajās ēģiptiešu un grieķu reliģijās. Ilgas pēc nemirstības, kas, kā viņi uzskatīja, bija dievišķa īpašība, lika šiem cilvēkiem meklēt arī dievišķu statusu, lai (kā viņi cerēja) iegūtu nemirstību. Nemanāmi šis domāšanas veids iefiltrējās arī ebreju-kristiešu kultūrā un ir radījis ticību dvēseles nemirstībai, kas daudzās baznīcās pastāv vēl šodien.

Padomājiet par visiem uzskatiem mūsdienās, kas māca, ka mūsos ir kaut kas nemirstīgs. Kā mūsu izpratne par cilvēka dabu un mirušo stāvokli sniedz spēcīgu aizsardzību pret bīstamo krāpšanu? _____

Slēpšanās no Dieva

Izlasi 1Moz 3:7–13. Kāpēc Ādams un Ieva izjuta vajadzību slēpties Dieva priekšā? Kāpēc Dievs uzdeva jautājumu: “Kur tu esi?” Kā Ādams un Ieva mēģināja attaisnot savu uzvedību?

Pēc tam, kad viņi bija grēkojuši, Ādams un Ieva jutās kaili, jo viņi bija zaudējuši godības drēbes, kas atstaroja Dieva klātbūtni (sk. Ps 8:5, salīdzini ar Ps 104:1, 2). Dieva tēls bija grēka skarts. Darbības vārds “taisīt” frāzē “taisīja sev gurnu apsējus” (1Moz 3:7) līdz šim tika attiecināts tikai uz Dievu Radītāju (1Moz 1:7, 16, 25 u.c.). Cenšoties aizsegt savu grēku, viņi it kā aizstāja Radītāju – šādu rīcību Pāvils nosauc par taisnošanu ar darbiem (Gal 2:16).

Kad Dievs tuvojas, Viņš uzdod retorisku jautājumu: “Kur tu esi?” (1Moz 3:9), un tādu pašu jautājumu Dievs vēlāk uzdos Kainam (1Moz 4:9). Protams, Dievs zināja atbildes uz jautājumiem. Viņa jautājumi tika uzdoti vainīgā dēļ, lai palīdzētu viņiem saprast, ko viņi ir izdarījuši, un vienlaikus vadītu viņus pie nožēlas un glābšanas. Kungs darbojās cilvēku glābšanas labā jau no brīža, kad viņi apgrēkojās.

Viss scenārijs atspoguļo domu par izmeklēšanas tiesu, kas sākas ar tiesnesi, kas izjautā grēcinieku (1Moz 3:9), lai sagatavotu viņu spriedumam (1Moz 3:14–19). Bet Viņš to dara arī tāpēc, lai izsauktu nožēlu, kas beigās novedīs pie glābšanas (1Moz 3:15). Šis motīvs ir redzams visā Bībelē.

Sākumā, kā tas ir ar grēciniekiem, Ādams un Ieva abi mēģināja izvairīties no apsūdzības, mēģinot vainot kādu citu. Uz Dieva jautājumu Ādams atbildēja, ka viņam to likusi darīt sieviete, ko Dievs viņam devis (1Moz 3:12). Tā esot sievietes vaina (kā arī Dieva vaina).

Ieva atbildēja, ka čūska bija tā, kas viņu piekrāpa. Ebreju valodas vārds “naša” (“piekrāpt”) (1Moz 3:13) nozīmē “dot cilvēkiem viltus cerības un likt viņiem domāt, ka viņi dara pareizi” (2ķēn 19:10, Jes 37:10, Jer 49:16).

Ādams vainoja sievu, sakot, ka tā viņam devusi augli (kaut kāda taisnība tajā ir), un Ieva vainoja čūska, sakot, ka tā viņu piekrāpusi (arī šeit ir zināma taisnība). Tomēr viņi abi bija vainīgi.

Vainot kādu citu tajā, ko pats esi izdarījis? Kāpēc mums ir tik viegli iekrist tajā pašā slazdā?

Čūska liktenis

“Un Es celšu ienaidu starp tevi un sievu, starp tavu dzimumu un sievas dzimumu. Tas tev sadragās galvu, bet tu viņam iekodīsi papēdī.” (1Moz 3:15) Ko Kungs šeit saka čūskai, un kāda cerība ir ietverta šajos pantos? _____

Dievs sāk Savu spriedumu ar čūsku, jo tā visu šo drāmu iesāka. Čūska arī ir vienīgā būtne, kas šajā stāstījumā tiek nolādēta.

Šeit mēs sasniedzam zināmu radīšanas “atpakaļgaitu”. Ja radīšana vadīja uz dzīvību, labā novērtēšanu un svētībām, spriedums vada uz nāvi, ļaunumu un lāstu – bet arī cerību un glābšanas apsolījumu. Drūmajā ainā, kurā sadragāta čūska ēd pīšļus (1Moz 3:14), atspīd cilvēces pestīšanas cerība, kas dota pravietojuma formā. Pirms Ādama un levas soda, kas seko vēlāk, Kungs dod viņiem glābšanas cerību (1Moz 3:15). Jā, viņi ir grēkojuši, jā, viņi cietīs grēka dēļ un, jā, viņi arī mirs savu grēku dēļ. Taču, par spīti visam, viņiem ir cerība uz glābšanu.

Salīdzini 1Moz 3:15 ar Rm 16:20, Ebr 2:14 un Atkl 12:17. Kā šajos pantos ir atklāts glābšanas plāns, kā arī lielā cīņā? _____

Ievērojiet paralēles starp 1Moz 3:15 un Atkl 12:17: pūķis (čūska), sadusmojās (ienaidis), sēkla (atvase); un sieva Ēdenes dārzā un Atkl 12:17. Kauja (lielā cīņa), kas bija pārcēlusies uz Ēdeni līdz ar grēkā krišanu, turpināsies līdz laika galam. Tomēr jau Ēdenē apsolīta sātana sakāve – viņa galva tiks sadragāta. Šī tēma skaidrāk atklāta Atklāsmes grāmatā, kas attēlo viņa bojāeju (Atkl 20:10). Tas ir, jau no paša sākuma cilvēcei bija dota cerība, ka būs izeja no šausmīgā stāvokļa, kas bija ienācis līdz ar ļaunā atziņu, cerība, kurā mēs visi varam dalīties tieši tagad.

Kāpēc ir tik patīkami redzēt, ka Ēdenē, kur virs zemes sākās ļaunums un grēks, Kungs sāka atklāt glābšanas plānu? _____

Cilvēces liktenis

Izlasi 1Moz 3:15–24. Kas notika ar Ādamu un Ievu grēkā krišanas dēļ? _____

Lai gan Dieva spriedums čūskai ir skaidri nosaukts par lāstu (1Moz 3:14), Dieva spriedums sievietei un vīrietim tāds nav. Vienīgā reize, kad atkal ir izmantots vārds “lāsts”, attiecas tikai uz zemi (1Moz 3:17). Tas ir, Dievam bija citi plāni attiecībā uz vīrietī un sievieti. Viņiem tika piedāvāta cerība, kas netika dota čūskai.

Tā kā sievietes grēks bija saistīts ar viņas biedrošanos ar čūsku, pants, kas apraksta Dieva spriedumu sievietei, bija saistīts ar čūskas spriedumu. 1Moz 3:16 ne tikai seko uzreiz pēc 1Moz 3:15, bet paralēles starp abiem pravietojumiem skaidri norāda, ka pravietojums attiecībā uz sievieti 1Moz 3:16 jālasa saistībā ar mesijānisko pravietojumu 1Moz 3:15. Dieva spriedums sievietei, ieskaitot bērna iznēsāšanu, tāpēc ir jāsaprot pozitīvā glābšanas perspektīvā (salīdzini ar 1Tim 2:14, 15).

Tā kā vīrieša grēks ir saistīts ar klausīšanos sievietē, nevis Dievā, nolādēta ir zeme, no kuras vīrietis ir ņemts (1Moz 3:17). Līdz ar to vīrietim būs smagi jāstrādā (1Moz 3:17–19), un viņš tad “atgriezīsies” zemē, no kuras ir ņemts (1Moz 3:19). Tam nekad nevajadzēja notikt, un tā nekad nav bijusi daļa no sākotnējā Dieva plāna.

Svarīgi ir tas, ka, saņemot šo bezcerīgo nāves spriedumu, Ādams tad pievēršas sievai, kur viņš redz cerības gaismu, pateicoties bērna dzimšanai (1Moz 3:20). Tas ir, pat nāves spriedumā viņš redz dzīvības cerību.

Dievs kā ikviens mīlošs vecāks būtu gribējis viņiem tikai labu, ne ļaunu. Bet tagad, kad viņi pazīst ļaunumu, Dievs gatavojās darīt visu, kas ir Viņa spēkos, lai viņus no tā izglābtu. Tādējādi, pat šo spriedumu vidū, visas cerības mūsu pirmajiem vecākiem nebija zaudētas, neskatoties uz viņu atklāto un klajo nepaklausību Dievam un to, ka, dzīvojot pilnīgā paradīzē, nebija absolūti nekāda iemesla apšaubīt Dievu, apšaubīt Dieva teikto vai apšaubīt Viņa mīlestību.

Lai gan mēs sliecamies domāt par “zināšanām” kā par labām, kāpēc tas tā vienmēr nav? Kas ir tās lietas, par kurām labāk būtu nezināt? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Padomājiet saistību starp “dzīvības koku” un “labā un ļaunā atzīšanas koku”. Saistība jau atklājas faktā, ka tie abi novietoti “dārza vidū” (1Moz 2:9). Bet starp abiem kokiem ir lielāka saistība nekā tikai ģeogrāfiskā saikne. Tā kā cilvēki bija ņēmuši augli no labā un ļaunā atzīšanas koka, tā kā viņi nepaklausīja Dievam, viņi zaudēja pieeju pie dzīvības koka un vairs nevarēja dzīvot mūžīgi, vismaz šādā stāvoklī. Šīs saiknes pamatā ir dziļš princips. Morālām un garīgām izvēlēm ir ietekme uz bioloģisko dzīvi, kā Salamans pamācīja savu dēlu: “Mans dēls, neaizmirsti manu pamācību, un lai tava sirds patur sevī manus baušļus, jo tie piešķirs tev ilgu mūžu, labus gadus un mieru.” (Sak 3:1, 2) Šī saikne parādās vēlreiz gaidāmajā Debesu Jeruzalemē, kur “ielas vidū” (Atkl 22:2) ir tikai dzīvības koks.

“Kad Dievs radīja levu, Viņš bija paredzējis, ka viņa nebūs nedz zemāka, nedz pārāka par vīrieti, bet ka visās lietās viņa būs līdzvērtīga. Svētajam pārim nevajadzēja būt interesēm, kas bija neatkarīgas vienam no otra. Un tomēr viņiem katram bija individuāla domāšana un rīcība. Bet pēc levas grēka, tā kā viņa bija pirmā, kas izdarīja pārkāpumu, Kungs teica, lai Ādams valda pār viņu. Viņai bija jākļūst pakļautai savam vīram, un tā bija daļa no lāsta. Daudzos gadījumos lāsts ir padarījis daudzas sievietes ļoti noskumušas un viņu dzīve ir kļuvusi par nastu. Pārākumu, ko Dievs ir devis vīrietim, viņš ir izmantojis vardarbīgi, daudzējādos veidos īstenodams patvaļīgu varu. Bezgalīga gudrība ir izdomājusi glābšanas plānu, kas iedod cilvēcei otro pārbaudes laiku, dodot viņiem vēl vienu pārbaudījumu.” (Elena Vaita “Liecības draudzei” 3. sēj., 484. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Dievs satikās ar Ādamu Ēdenes dārzā un uzdeva viņam jautājumus, ne tikai lai noteiktu viņa vainu, bet arī lai vadītu viņu uz nožēlu. Šis motīvs parādās vēlreiz stāstā par Kainu (1Moz 4:9, 10), plūdiem (1Moz 6:5–8), Bābeles torni (1Moz 11:5) un Sodomu un Gomoru (1Moz 18:21). Kā šajos gadījumos atklājas izmeklēšanas tiesa?

2. Kāpēc leva domāja, ka ēšana no labā un ļaunā atzīšanas koka dos viņai gudrību? Kā mēs varam izvairīties no līdzīgām kļūdām, tas ir, no atklātas Dieva Vārda izmainīšanas cerībā uz kaut ko “labāku” par to, ko Dievs mums ir piedāvājis?